

Vec C-606/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

30. september 2021

Vnútroštátny súd:

Cour d'appel de Paris

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

17. september 2021

**Navrhovateľka v odvolacom konaní, žalovaná v konaní vo veci samej,
odvolateľka, odporkyňa v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:**

Doctipharma SAS

**Odporkyňa v odvolacom konaní, žalobkyňa vo veci samej, odporkyňa
v odvolacom konaní, navrhovateľka v konaní o kasačnom opravnom
prostriedku:**

Union des Groupements de pharmaciens d'officine (UDGPO)

Za účasti:

Pictime SAS vykonávajúca činnosť pod obchodným menom
„Coreyre“

1. Predmet a okolnosti sporu:

- 1 Spoločnosť Doctipharma navrhla internetovú stránku „*www.doctipharma.fr*“ hosťovanú spoločnosťou Pictime, na ktorej si používatelia internetu môžu z internetových stránok verejných lekární zaobstarávať farmaceutické výrobky a voľnopredajné lieky, a to tak, že vyplnia formulár, ktorý im umožní vytvoriť si zákaznícky účet tým, že poskytnú svoje osobné údaje, ktoré im umožnia identifikovať sa a uľahčia im prístup na internetové stránky lekárníkov podľa ich výberu. Vytvorenie tohto účtu nutne zahŕňa označenie lekárnik, u ktorého bude zákazník vykonávať nákupy a pripájať svoj účet. Internetová stránka *www.doctipharma.fr* ponúka voľnopredajné lieky vo forme dopredu zaregistrovaného katalógu liekov, z ktorého si zákazník môže objednávať. Týmto spôsobom si môže každý objednať lieky, pričom treba spresniť, že práve internetová stránka *www.doctipharma.fr* obsahuje zoznam voľnopredajných liekov ponúkaných lekárnami vo forme sortimentov výrobkov s vyznačenými cenami a odovzdáva objednávky lekárnikom, ktorých internetové stránky sú hosťované na tejto stránke. Úhrada predajnej ceny sa vykonáva prostredníctvom jednotného platobného systému spoločného pre všetky lekárne z osobitného účtu. Objednávka sa dokončí nasledujúcou správou: „Ďakujeme za objednávku. Vaša objednávka č. (...) v sume (...) eur bola zaslaná lekárnikom. Na tento účet a na adresu *H_pignerol@gmail.com* dostanete správu, ktorá vám čo najrýchlejšie potvrdí priebeh vašej objednávky.“
- 2 Union des Groupements de pharmaciens d'officine (Únia skupín lekárníkov vo verejných lekárnach, ďalej len „UDGPO“) tvrdí, že spôsob online predaja, ktorý verejným lekárniam ponúka Doctipharma, umožňuje tejto spoločnosti zúčastňovať sa na elektronickom obchode s liekmi bez toho, aby bola lekárnikom. UDGPO sa domnieva, že tieto predajné činnosti sú nezákonné, a požadovala ich ukončenie.
- 3 Tribunal de commerce de Nanterre (Obchodný súd Nanterre, Francúzsko) rozsudkom z 31. mája 2016 rozhodol, že internetová stránka *www.doctipharma.fr* je na predaj liekov nezákonná, a nariadil spoločnosti Doctipharma, aby na tejto stránke ukončila elektronický obchod s liekmi.
- 4 Doctipharma sa odvolala na Cour d'appel de Versailles (Odvolací súd Versailles, Francúzsko), ktorý rozsudkom z 12. decembra 2017 (<https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000036352460>) zrušil predmetný rozsudok. Uvedený súd dospel k záveru, že stránka *www.doctipharma.fr* je zákonná, s odôvodnením, že objednávky liekov zadávané používateľmi internetu, ktoré iba prechádzajú platformou, ktorú vytvorila spoločnosť Doctipharma ako technickú podporu stránok lekárníkov vo verejných lekárnach, prijímajú sami lekárnici bez toho, aby táto spoločnosť akýmkoľvek iným spôsobom zasahovala do ich spracovania, keďže sporná stránka umožňuje priamy kontakt medzi zákazníkmi a verejnými lekárnami.

- 5 Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) rozsudkom z 19. júna 2019 (ECLI:FR:CCASS:2019:CO00586) zrušil rozsudok Cour d'appel de Versailles (Odvolací súd Versailles) a vrátil vec Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž, Francúzsko). Doctipharma sa obrátila na vnútroštátny súd podaním z 19. augusta 2019.

2. Sporné ustanovenia:

A. *Právo Únie*

- 6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch (zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/62/EÚ z 8. júna 2011, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch, pokiaľ ide o predchádzanie vstupu falšovaných liekov do legálneho dodávateľského reťazca) (ďalej len „smernica o humánných liekoch“):

- 7 Článok 85c stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy zakazujúce ponuku predaja liekov na predpis verejnosti na diaľku prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti, členské štáty zabezpečia, aby sa na predaj liekov na diaľku verejnosti prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti, ako je vymedzené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, vzťahovali tieto podmienky:

...

2. Členské štáty môžu pre maloobchodnú distribúciu liekov na diaľku verejnosti na svojom území prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti stanoviť podmienky odôvodnené ochranou verejného zdravia.

...

6. Bez toho, aby bola dotknutá smernica 2000/31/ES a podmienky uvedené v tejto hlave, členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia na to, aby zabezpečili, aby iné osoby ako uvedené v odseku 1, ktoré ponúkajú lieky na predaj na diaľku verejnosti prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti a ktoré pôsobia na ich území, podliehali účinným, primeraným a odrádzajúcim sankciám.“

B. Francúzske právo

Code de la santé publique (zákoník o verejnom zdraví)

8 Článok L-5125-25 stanovuje:

„...“

Lekárnici nesmú prijímať objednávky na lieky... obvyklými kanálmi sprostredkovateľov a s týmito liekmi, výrobkami alebo vecami, na ktoré im tak bola doručená objednávka, obchodovať a doručovať ich do domov.“

Článok L-5125-26 stanovuje:

„Predaj akéhokoľvek lieku verejnosti... prostredníctvom komisionárov, nákupcov alebo zariadení vlastnených alebo spravovaných osobami, ktoré nie sú držiteľmi diplomov, osvedčení alebo iných dokladov o formálnych kvalifikáciách uvedených v článku L. 4221-1, sa zakazuje.“

3. Stanoviská účastníkov konania:

A. Doctipharma

- 9 Doctipharma tvrdí, že jej činnosť spočíva v technickom navrhovaní a údržbe spoločného riešenia určeného pre lekárnikov vo verejných lekárňach, ktoré im umožňuje zverejňovať a prevádzkovať ich internetovú stránku elektronického obchodu s voľnopredajnými liekmi v súlade s predpismi upravujúcimi online predaj liekov. Za online predaj zdravotníckeho tovaru zodpovedajú výlučne jednotliví lekárnici a používatelia internetu.
- 10 Doctipharma namieta proti zákazu, ktorý jej bol uložený na základe článkov L. 5125-25 a L. 5125-26 zákonníka o verejnom zdraví. Dospela k záveru, že francúzske súdy by pri určovaní, či sa má zákaz sprostredkovania predaja liekov v zmysle týchto článkov uplatniť na jej činnosť, ktorá sa podľa jej tvrdenia obmedzuje na technické navrhovanie a údržbu spoločného riešenia určeného pre verejných lekárnikov s cieľom umožniť im upravovať a prevádzkovať ich internetovú stránku, mali vykladať článok L.5125-25 druhý odsek a článok L.5125-26 zákonníka o verejnom zdraví so zreteľom na článok 85c smernice o humánných liekoch.
- 11 Navrhuje požiadať Súdny dvor o výklad článku 85c smernice o humánných liekoch, a najmä o objasnenie, či je zákaz jej činnosti podľa článkov L. 5125-25 a L. 5125-26 zákonníka o verejnom zdraví odôvodnený ochranou verejného zdravia v zmysle článku 85c smernice o humánných liekov a na druhej strane, či článok 85c smernice o humánných liekoch povoľuje činnosť „služieb informačnej spoločnosti“, ktoré poskytuje Doctipharma.

- 12 Spoločnosť Doctipharma zdôrazňuje, že tieto otázky sú nové. Tvrdí, že riešenie uvedené v rozsudku z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981) sa zakladá na okolnostiach špecifických pre uvedené veci, a najmä na skutočnosti, že v prípade neexistencie aplikácie vyvinutej spoločnosťou Uber by vodiči nemohli poskytovať prepravné služby, a že Uber mal rozhodujúci vplyv na podmienky, za ktorých títo vodiči poskytovali svoje služby.
- 13 Rozsudok z 1. októbra 2020, A (Reklama a online predaj liekov), C-649/18, EU:C:2020:764, sa zaoberá účinkami francúzskych obmedzení týkajúcich sa reklamy na predaj liekov na spoločnosť so sídlom v inom členskom štáte ako vo Francúzsku, ktorá uvádza lieky na trh prostredníctvom svojej internetovej stránky pre francúzskych spotrebiteľov, a teda sa týka inej problematiky, ako je tá, ktorá je predmetom prejednávaneho sporu. Spoločnosť Doctipharma však uvádza, že tento rozsudok je pre prejednávany spor relevantný v rozsahu, v akom sa v ňom rozhodlo, že „služba online predaja liekov, o akú ide vo veci samej, môže predstavovať službu informačnej spoločnosti v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2000/31, a preto patrí do pôsobnosti tejto smernice, pokiaľ ide o požiadavky uplatniteľné na túto službu, ktoré patria do ‚koordinovanej oblasti‘ v zmysle článku 2 písm. h) tejto smernice“ (bod 33).

B. Pictime

- 14 Spoločnosť Pictime, ktorá poskytuje webhosting pre internetovú stránku *www.doctipharma.fr*, navrhuje zamietnuť návrhy UDGPO a uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

C. UDGPO

- 15 Návrhy UDGPO boli vyhlásené za neprípustné.

4. Posúdenie vnútroštátnym Cour d'appel (Odvolací súd):

- 16 Spor sa týka elektronického (alebo online) predaja humánnych liekov, ktoré nie sú viazané na lekárske predpis (teda sú „voľnopredajné“), na diaľku.
- 17 Podľa článku 85c smernice o humánnych liekoch členské štáty zabezpečia, aby sa lieky ponúkali verejnosti na predaj na diaľku prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti, ako je vymedzené v smernici 98/34 z 22. júna 1998. Odsek 2 tohto článku umožňuje členským štátom pre maloobchodnú distribúciu liekov na svojom území prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti stanoviť podmienky odôvodnené ochranou verejného zdravia.
- 18 Francúzsky zákonník o verejnom zdraví v podstate zakazuje, aby osoby, ktoré nemajú titul farmaceuta, vykonávali činnosť sprostredkovateľa medzi verejnými lekárňami a verejnosťou (články L. 1525-25 a L.1525-26).

- 19 Riešenie v rozsudku z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981), podľa ktorého „sprostredkovateľskú službu treba teda považovať za neoddeliteľnú súčasť celkovej služby, ktorej hlavným prvkom je dopravná služba a ktorá v dôsledku toho nezodpovedá kvalifikácii ‚služby informačnej spoločnosti‘ v zmysle článku 1 bodu 2 smernice 98/34, na ktorú odkazuje článok 2 písm. a) smernice 2000/31, ale kvalifikácii ‚služby v oblasti dopravy‘ v zmysle článku 2 ods. 2 písm. d) smernice 2006/123“ (bod 40) nemožno uplatniť na prejednávajúcu vec. Toto riešenie bolo totiž prijaté po analýze osobitných okolností uvedenej veci.
- 20 Súdny dvor totiž rozhodol, že „sprostredkovateľská služba spoločnosti Uber spočíva vo výbere neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlá, ktorým táto spoločnosť poskytuje aplikáciu, bez ktorej by jednak títo vodiči nemohli poskytovať prepravné služby, a jednak osoby, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, by nemali prístup k službám uvedených vodičov. Uber má navyše rozhodujúci vplyv na podmienky, za ktorých títo vodiči poskytujú svoje služby. V tejto súvislosti je najmä zjavné, že Uber prostredníctvom rovnomennej aplikácie stanovuje prinajmenšom maximálnu cenu jazdy, že táto spoločnosť danú sumu vyberie od klienta predtým, ako časť z nej vyplatí neprofesionálnemu vodičovi daného vozidla, a že vykonáva určitú kontrolu kvality vozidiel a ich vodičov, ako aj správania týchto vodičov, ktorá dokonca môže viesť k ich vylúčeniu“ (bod 39). Tieto charakteristické znaky sa v prejednávanej veci nevyskytujú, lebo lekárnici vo verejných lekárňach sú už profesionálmi v oblasti predaja liekov, ktorých elektronický predaj na diaľku je iba rozšírením predaja. Okrem toho sa nezdá, že by sa Doctipharma podieľala na stanovovaní cien liekov predávaných elektronicky. Doctipharma popiera, že riešenie, ktoré ponúka, narušá monopol lekárnikov pri predaji liekov.
- 21 Rozsudok z 1. októbra 2020, A (Reklama a online predaj liekov), C-649/18, EU:C:2020:764, sa netýka sporu v rozsahu, v akom sa týka zlučiteľnosti francúzskych obmedzení reklamy na lieky s článkom 85c smernice o humánných liekoch.
- 22 Cour de cassation (Kasačný súd) zrušil rozsudok Cour d'appel de Versailles (Odvolací súd Versailles) z dôvodu, že predmetný súd nevyvodil dôsledky zo svojich zistení, podľa ktorých činnosť spoločnosti Doctipharma na jej internetovej stránke spočívala najmä v prepojení lekárnikov vo verejných lekárňach a zákazníkov na účely predaja liekov. Z toho podľa Cour de cassation (Kasačný súd) vyplýva, že Doctipharma koná ako sprostredkovateľ, a zúčastňuje sa tak na elektronickom predaji liekov, aj keď nie je lekárnikom, čo je v rozpore so zákazmi stanovenými v článkoch L.5125-25 a L.5125-26 zákonníka o verejnom zdraví.
- 23 Otázky, ktoré Doctipharma navrhuje položiť Súdnemu dvoru, vychádzajú z iného výkladu ustanovení článkov L.5125-25 a L.5125-26 zákonníka o verejnom zdraví, než aký prijal Cour de cassation (Kasačný súd), pokiaľ ide o zákaz sprostredkovania a všeobecnejšie zásahu tretej osoby do predaja liekov, ktoré nie sú viazané na lekárske predpis, ako vyplýva z výkladu článku 85c smernice

2011/62/ES, podľa ktorého má byť umožnený predaj voľnopredajných liekov verejnosti na diaľku.

24 Je zrejmé, že na vyriešenie sporu treba predložiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky.

5. Prejudiciálne otázky:

25 Cour d'appel (Odvolací súd, Paríž, Francúzsko) kladie nasledujúce prejudiciálne otázky:

- Má sa činnosť spoločnosti Doctipharma, ako je opísaná v tomto rozsudku, vykonávaná na jej internetovej stránke *www.doctipharma.fr* a z nej, považovať za „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998?
- Ak je odpoveď na túto otázku kladná, patrí činnosť spoločnosti Doctipharma, ako je opísaná v tomto rozsudku, vykonávaná na jej internetovej stránke *www.doctipharma.fr* a z nej, do pôsobnosti článku 85c európskej smernice zo 6. novembra 2001, zmenenej smernicou z 8. júna 2011?
- Má sa článok 85c smernice zo 6. novembra 2001, zmenenej smernicou z 8. júna 2011, vykladať v tom zmysle, že zákaz činnosti spoločnosti Doctipharma, ako je opísaná v tomto rozsudku, vykonávanej na jej internetovej stránke *www.doctipharma.fr* a z nej, vyplývajúci z výkladu článkov L. 5125-25 a L. 5125-26 zákonníka o verejnom zdraví, predstavuje obmedzenie odôvodnené ochranou verejného zdravia?
- Ak je odpoveď na túto otázku záporná, má sa článok 85c smernice zo 6. novembra 2011, zmenenej smernicou z 8. júna 2011, vykladať v tom zmysle, že povoľuje činnosť spoločnosti Doctipharma, ako je opísaná v tomto rozsudku, vykonávanú na jej internetovej stránke *www.doctipharma.fr* a z nej?
- Ak je odpoveď na túto otázku kladná, je zákaz činnosti spoločnosti Doctipharma vyplývajúci z výkladu článkov L. 5125-25 a L. 5125-26 zákonníka o verejnom zdraví, ako ho podal Cour de cassation (Kasačný súd), odôvodnený ochranou verejného zdravia v zmysle článku 85c smernice zo 6. novembra 2001, zmenenej smernicou z 8. júna 2011?
- Ak je odpoveď na túto otázku záporná, má sa článok 85c smernice zo 6. novembra 2001, zmenenej smernicou z 8. júna 2011, vykladať v tom zmysle, že povoľuje činnosť „služby informačnej spoločnosti“, ktorú ponúka Doctipharma?